

Балалардың ойын әрекетін ұйымдастыруға арналған кеңестер

Ойын - бұл мектеп жасына дейінгі баланың жетекші әрекеті. Ойын арқылы танымдық процестер қалыптасады, сөйлеу, ойлау, зейін, есте сақтау, қиял және әлеуметтік дағдылар дамиды. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар үшін ойын әсіресе маңызды: ол Даму қиындықтарын өтеуге көмектеседі, қарым-қатынас пен ынтымақтастықты үйретеді, табысты әлеуметтенуге жағдай жасайды.

Ойынды ұйымдастырудың негізгі принциптері

1. Ойынды басқа әрекеттермен алмастырмаңыз.

Тіпті оқу тапсырмаларында ойын элементтері болуы керек-бұл баланың мотивациясын арттырады және материалды жақсы сіңіруге көмектеседі.

2. Ойынды жаза ретінде пайдаланбаңыз.

Баланы ойнауға қабілетсіз ету теріс көзқарасты қалыптастырады және сенімділікті төмендетеді.

3. Ойынға шақыруды қабылдаңыз.

Егер бала сізді ойнауға шақырса, бұл сенімділік, қабылдау белгісі. Мұндай сәттерде жақын болу, қуанышпен бөлісу және бастаманы қолдау өте маңызды.

4. Көшбасшы емес, серіктес болыңыз.

Ойын барысында ересектерге арналған "қадағалау" позициясын ұстанбауға тырысыңыз. Бала өзін тең, мағыналы және белсенді қатысушы сезінсін.

Практикалық кеңестер

- Ойынды күнделікті өмірге қосыңыз.

Тіпті тұрмыстық жағдайларды (киіну, тазалау, серуендеу) ойынға айналдыруға болады. Мысалы, "ойыншықтарды кім тез жинайды?" немесе "бөлмеден қызыл затты табыңыз".

- Ережелерді бұзуға сабырлы болыңыз.

Егер бала ойын ережелерін бұзса, бұл жұмсақ түсіндіруге себеп болады. Ойынды жазалау емес, үйрету мүмкіндігі ретінде пайдаланыңыз.

- Әр түрлі жастағы балалардың бірлескен ойындарын ынталандырыңыз.

Бұл еліктеуге және әлеуметтенуге жағдай жасайды. Жаяу серуендеу-мұндай ойындар үшін ең жақсы орын.

- Үнемі жаңа ойындар ұсыныңыз.

Жаңа ойын әрқашан сыйлық болып табылады. Ол қиялды ынталандырады, жағымды эмоционалды көңіл-күй қалыптастырады.

ЕБҚ бар балаларға арналған ойындарды таңдау бойынша ұсыныстар

1. Рөлдік ойындар ("дүкен", "мектеп", "аурухана"): сөйлеуді, қиялды, әлеуметтік рөлдерді дамыту.
2. Ережелері бар ойындар ("доп", "лото", үстел ойындары): зейінді, есте сақтауды қалыптастырады, нұсқауларды орындауға үйретеді.
3. Дидактикалық ойындар (суреттерді таңдау, заттарды сұрыптау): білімді нығайтуға және ойлауды дамытуға көмектеседі.
4. Ашық ойындар: денсаулықты нығайту, үйлестіру және шиеленісті жеңілдету үшін қажет.
5. Сенсорлық материалмен ойындар (құм, су, конструкторлар): ұсақ моториканы дамытады және мазасыздықты азайтады.

Ойын әрекетіндегі ата-аналардың рөлі

- Баланың бастамасын қолдаңыз.
- Үйде ойнау үшін қауіпсіз кеңістік жасаңыз.
- Балаңызбен бірге ойындарға қатысыңыз, бірақ оған көшбасшы болуға мүмкіндік беріңіз.
- Көрсетілген белсенділік, қиял, шыдамдылық үшін мадақтаңыз.
- Есіңізде болсын: ойын уақытты ысырап ету емес, дамудың маңызды құралы.

Ойын әрекеттерін ұйымдастыра отырып, ата-аналар балаға көңілді уақыт өткізіп қана қоймай, танымдық, эмоционалды және әлеуметтік дағдыларды дамытуға көмектеседі. ЕББҚ бар балалар үшін ойын оқыту мен әлеуметтенудің табиғи тәсілі болып табылады. Есіңізде болсын: әрбір жаңа ойын — бұл сіздің балаңыздың сәтті болашағына жасалған қадам.

*ҚО №6 ПМПК
дефектолог-мұғалімі
Ошкина Н.Г.*